C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-80/25 Judecătoria Orhei, sediul Rezina,
Nr.PIGD 1-23139324-03-1a-21012025 Președinte: Ludmila Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii

29 mai 2025 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele şedinţei, judecător Ghenadie Liulca
Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache
Grefier: Doina Știrbu
cu participarea:
Procurorului: Valeriu Dubăsari
Avocatului: Igor Namolovan

a examinat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul procurorului în Procuratura raionului Șoldănești, Vasile Botnarenco declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27 decembrie 2024, prin care:

Muntean Serghei *****, născut la *****, domiciliat în orașul *****, cetățean al Republicii Moldova, studii medii, nesupus militar, căsătorit, fără persoane la întreținere, temporar neangajat în câmpul muncii, anterior nu a comis infracțiuni, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, IDNP *****,

a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. e) Cod penal,

Procedura de citare legală a fost respectată.

Termenul de judecare a cauzei:
-în instanța de fond 28 septembrie 2023-27 decembrie 2024
-în instanța de apel 21 ianuarie 2025-29 mai 2025

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din data de 27 decembrie 2024, Muntean Serghei ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal şi în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă.

Conform prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea, stabilite lui Muntean Serghei, prin sentinţă, a fost suspendată condiţionat pe o perioadă de probaţiune de 3 (trei) ani, dacă, în perioada de probaţiune, nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat.

În conformitate cu art. 90 alin. (6) lit. a), b) şi c) Cod penal, s-a stabilit în privinţa lui Muntean Serghei următoarele obligaţii:

a)să se prezinte la organul de probaţiune la datele fixate de acesta;

b)să anunţe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depăşeşte 5 zile;

c)să nu frecventeze locuri publice după ora 22.00 până 06.00, fiind supus monitorizării electronice, pe un termen de 6 luni.

S-a aplicat în privinţa lui Muntean Serghei măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea, cu menţinerea acesteia până la intrarea sentinţei în vigoare.

S-a admis, în principiu, acţiunea civilă înaintată de avocatul Toia Anatolii în numele şi interesele părţii vătămate Ceban Nicolae privind repararea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite, să hotărască instanţa civilă.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de avocatul Toia Anatolii în numele şi interesele părții vătămate Ceban Nicolae în partea prejudiciului moral, prejudiciului biologic şi a cheltuielilor de judecată şi s-a dispus încasarea din contul lui Muntean Serghei în beneficiul lui Ceban Nicolae, a prejudiciului moral, în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei, a prejudiciul biologic cauzat prin infracțiune, în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei şi cheltuielile de asistență juridică în mărime

de 5000 (cinci mii) lei. În rest, acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Muntean Serghei în bugetul de stat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci lei.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că, Muntean Serghei la 06 iulie 2023, în jurul orei 13:30 min., având scop de profit şi intenţia de a sustrage bunurile altei persoane, aflându-se în orașul *****, în propria gospodărie, a aplicat lui Ceban Nicolae lovituri peste corp cu pumnii şi picioarele cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202321D0219 din 27.07.2023 traumatism cranio-cerebral închis, comoţie cerebrală, plăgi contuze în regiunea frontală pe stânga şi parieto-occipitală pe stânga a capului, plagă contuză în regiunea mâinii drepte, fractură radiculară orizontală a dinţilorl.1, 2.1 în treimea apicală, cu mobilitate de gradul 3 a acestor dinţi, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată şi conform acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală ușoară, după care a sustras în mod deschis de la Ceban Nicolae suma de 5000 lei.

Prin acțiunile intenționate sale Muntean Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţa sau sănătatea persoanei.

Inculpatul Muntean Serghei ***** în ședință de judecată vinovăția sa în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, aceasta în termen a fost contestată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Șoldănești, Botnarenco Vasile, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27 decembrie 2024 în privința inculpatului Muntean Serghei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit odinii stabilite pentru prima instanță, prin care: a-l recunoaște vinovat pe inculpatul Muntean Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, ca măsură de pedeapsă lui Muntean Serghei a-i stabili închisoare pe un termen de 6 ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, echivalentul a 50 mii lei și încasarea de la Muntean Serghei a sumei de 320 lei, cheltuieli judiciare.

În motivarea apelului a invocat faptul, că calificarea acțiunilor inculpatului referitor la învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e)

Cod penal, este corectă, legală şi în această privință nu se atacă, totodată concluzia instanței de fond de a-i aplica o pedeapsa de 5 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune timp de 3 an, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin (2) lit.e) Cod penal o consideră ilegală şi neîntemeiată, or conform art. 16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea comisă de Muntean Serghei se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Reține că prin sentinţa nominalizată, lui Muntean Serghei i-a fost aplicată suspendarea pe un termen de 3 an, a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de 5 an închisoare, astfel, fără a integra echitatea şi individualizarea pedepsei. Criteriul legalităţii la aplicarea sancţiunii, de către instanţa de judecată, a fost respectat dar făcând referire la echitatea pedepsei, se reiterează că aceasta corespunde criteriului respectiv, dacă impune infractorului, lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi a întregii societăţi, perturbate prin infracţiune, ori în cazul dat urmările faptei prejudiciabile. Astfel la aplicarea pedepsei, instanţa de judecată a omis proporţionalitatea dintre lipsurile şi restricţiile aplicate inculpatului în raport cu consecinţele provocate în urma acţiunilor ilicite ale acestuia, ori instanţa de judecată nu a apreciat just caracterul echitabil al pedepsei penale prin prisma suficienţei acesteia pentru restabilirea echităţii sociale.

A mai menționat că pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane,or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

Raportându-se la cele invocate, întru respectarea principiului echităţii la aplicarea pedepsei penale, acuzatorul de stat consideră că instanţa de judecată urma să aplice o pedeapsă mai aspră în privinţa inculpatului şi nicidecum una neprivativă de liberate.

La stabilirea unei pedepse definitive sub formă de 5 ani de închisoare, instanţa de fond nu în deplină măsură a ţinut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) din Codul penal, instanţa de judecată aplică pedeapsa, luând în

considerare caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite, motivul şi scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul şi mărimea daunei prejudiciabile, circumstanţele ce atenuează sau agravează răspunderea, ţinându-se cont de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului.

A remarcat că la individualizarea pedepsei nu a fost luat în consideraţie gravitatea faptei comise, dar şi consecinţele produse, or în urma comiterii faptei prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost adusă atingere atât relaţiilor sociale cu privire la protejarea proprietății persoanei cit şi obiectul juridic secundar de atentând la viaţa şi sănătatea persoanei.

Instanța nu a luat în considerare personalitatea inculpatului Muntean Serghei, care a dat dovadă de indiferență faţă de relațiile sociale, or, după comiterea infracțiunii acesta nu a recunoscut vina în comiterea faptei prejudiciabile, precum şi nu a contribuit în nici un mod la reabilitarea şi tratamentul părţii vătămate Ceban Nicolai.

În calitate de acuzator de stat consideră că, inculpatul Muntean Serghei, reieşind din faptele constatate în cadrul urmăririi penale şi a cercetării judecătoreşti prezintă un pericol real pentru societate, fiind o personalitate predispusă la comiterea de infracţiuni şi implicit la încălcarea ordinii de drept în societate. Periculozitatea făptuitorului, coroborată cu gravitatea faptelor ce i se incriminează, urmează a fi luate în considerare de către instanţa de judecată la individualizarea pedepsei.

De asemenea a remarcat și faptul, că la individualizarea pedepsei instanţa nu a reţinut careva circumstanţe atenuante în privinţa inculpatului în conformitate cu art. 76-77 din Codul penal. Totodată, nu au fost identificate careva circumstanţe care ar justifica aplicarea unei pedepse minime prevăzută de lege. La caz, norma art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevede limitele pedepsei cu închisoare de la 5 la 7 ani. De asemenea, instanţa nu a oferit o argumentare plauzibilă, fără a fi indicate în mod clar motivele iraţionalităţii executării reale a pedepsei, or, reieşind din circumstanţele individuale ale cauzei şi de persoana celui vinovat, măsurile non-privative de libertate, precum şi obligaţiile prevăzute de art. 90 alin. (6), nu vor fi în stare să asigure realizarea scopului pedepsei penale de corectare şi reeducare a condamnatului. De aceea, izolarea totală de societate, prin executarea reală a pedepsei privative de libertate, măsură proporţională cu gravitatea faptei comise, va fi o soluţie efectivă pentru evitarea riscului unui nou incident infracţional, pentru a nu fi subminată autoritatea justiţiei şi a nu crea în rândul societăţii un

sentiment de impunitate.

Consideră că instanţa de judecată a pronunţat o sentinţă care este contrară legii, de aceea ea urmează a fi casată.

Ca o concluzie la cele expuse, consideră că inculpatul Muntean Serghei urmează a fi sancţionat, dat fiind faptul că, a ignorat în totalitate dispoziţiile imperative ale normei penale şi prin faptele sale, care depăşesc orice limite, neavând vreo explicaţie logică, a produs consecinţe de-a dreptul dramatice.

Concomitent, dauna pricinuită de către inculpatul Muntean Serghei, în detrimentul părţii vătămate, precum şi caracterul social periculos al faptei comise de către inculpat, este net superior, pedepsei aplicate.

La fel, a reiterat și faptul, că instanţa de judecată a statuat că sancţiunea art. 187 alin.(2) lit.e) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu/sau fără amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale, chiar dacă în sentinţă instanţa constată, că ”la momentul actual, se atestă un număr semnificativ de cauze examinate în instanţa de judecată referitor la această categorie de infracţiuni, ceea ce atestă că acest flagel este unul de importanţă majoră, ce necesită acţiuni consistente de combatere şi prevenire”, oricum instanţa îi aplică o pedeapsă relativ uşoară, considerând că reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea de societate, în acelaşi timp instanţa a decis să nu aplice şi pedeapsa complementară solicitată.

Opinează că aplicând pedeapsa menţionată, în privinţa inculpatului, instanţa de judecată creează un precedent judiciar ne obiectiv privind condamnarea persoanelor pentru săvârşirea infracţiunilor de acest gen, care în ultima perioadă de timp sunt tot mai frecvent mediatizate în sursele mass media.

Reeducarea şi reintegrarea socială a inculpatului Muntean Serghei ar putea fi atinsă doar prin aplicarea faţă de el a unei pedepse privative de libertate în limitele prevăzute de norma penală prin izolarea ultimului temporară de societate cu aplicarea sancţiunii pecuniare.

Argumentele participanților:

Procurorul Valeriu Dubăsari în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel declarată cu toate motivele invocate în aceasta, solicitând casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Muntean Serghei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. e) Cod penal cu stabilirea pedepsei

conform cererii de apel sub formă de 6 ani închisoare și amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu executarea pedepsie în penitenciar de tip semiînchis, în rest dispozițiile sentinței a le menține fără modificări.

Inculpatul Muntean Serghei în ședința instanței de apel a susținut sentința instanței de fond expunându-și dezacordul cu solicitarea procurorului, deoarece nu s-a dovedit cele invocate de partea vătămată.

Avocatul Namolovan Igor în interesul inculpatului Muntean Serghei în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de către partea acuzării cu menținerea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27 decembrie 2024. Consideră că apelul este neîntemeiat și însăși înăsprirea pedepsei inculpatului nu ar fi în favoarea lui. Consideră că pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată pe 3 ani este echitabilă pentru ca persoana să se reeduce.

Partea vătămată Ceban Nicolae fiind citat legal pentru a se prezenta în ședința instanței de apel nu s-a prezentat și nici nu a înștiințat instanța despre imposibilitatea de a se prezenta, astfel Colegiul penal audiind opiniile participanților la proces a considerat posibil și a dispus judecarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia sentinței atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea parțială sentinței în latura pedepsei, din raționamentele ce succed.

Conform art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentinţele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepţia sentinţelor pronunţate de către instanţele judecătoreşti privind infracțiunile pentru a căror săvîrşire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Art. 414 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, prevede că, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, în conformitate cu art. 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, şi pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În speță, se atestă faptul, că cauza penală de învinuire a lui Muntean Serghei ***** a fost examinată în procedură generală, inculpatul nu a recunoscut vina de cele comise și imputate, iar apelantul a contestat sentința pronunțată în latura stabilirii pedepsei, solicitând agravarea acesteia.

Deliberând asupra motivelor invocate în cererea de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, ascultând participanții procesului, conducându-se de prevederile legii, Colegiul penal judecând cauza a concluzionat asupra necesității admiterii apelului raionului Șoldănești, Vasile Botnarenco, întemeindu-și soluția pe prevederile art.415 alin.(1) pct.2) Cod procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: ...admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Cât privește concluzia enunțată supra, Colegiul o va întemeia pe dispozițiile art.414 alin.(1),(2) Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, verificând declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de

prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

Colegiul penal ține să menționeze, că prezenta cauză deși a fost judecată în prima instanță în procedura generală, totuși nici inculpatul Muntean Serghei și nici apărătorul său nu au obiectat printr-o cerere de apel asupra soluției emise la caz, deci a încadrării juridice a acțiunilor în temeiul art. 187 alin. (2) lit.e) Cod penal și a pedepsei penale stabilite, sentința fiind criticată de procuror în ce privește aplicarea eronată față de inculpat a pedepsei condiționate, întrucât aceasta nu va atinge scopurile scontate.

Respectiv, analizând actul judecătoresc contestat prin prisma invocărilor din apelul declarat de acuzare, Colegiul apreciază întemeiate criticele aduse, confirmându-se faptul aplicării nejustificate a suspendării integrale a termenului pedepsei cu închisoarea în privința inculpatului Muntean Serghei, acestea urmând a fi excluse.

Astfel, se va casa sentința în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Muntean Serghei îi va fi stabilită pedeapsa penală pentru componența infracțiunii comise în temeiul art. 187 alin. (2) lit.e) Cod penal cu suspendarea parțială a acesteia în temeiul art. 90^1 Cod penal.

În opinia Colegiului penal, instanța de judecată corect a concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpatului Muntean Serghei a pedepsei sub formă de închisoare, respectiva categorie de pedeapsă precum și cuantumul ei fiind stabilită rezultând din caracterul și gravitatea faptei infracționale comise, precum având în vedere și consecințele infracțiunii săvârșite, Colegiul apreciază neîntemeiată concluzia primei instanțe, și la fel consideră inoportună aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, or, o astfel de modalitate de executare a pedepsei nu va atinge scopurile enunțate de legislator la art.61 alin.(2) Cod penal.

Potrivit prevederilor art.61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit prevederilor art.75 alin.(1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei,

instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. Totodată alin.(2) al articolului nominalizat stipulează, că în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional şi se aplică atunci când gravitatea infracțiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Reținând prevederile menționate supra, coroborându-le cu circumstanțele cauzei, și anume categoria și gradul prejudiciabil al faptei comise (infracțiune ce face parte din categoria celor grave, prin care a atentat la patrimoniul persoanei și sănătății acesteia), caracteristica pozitivă a acestuia, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, atitudinea inculpatului față de fapta comisă și procesul penal derulat în privința sa (nerecunoașterea faptei comise, or cauza a fost examinată în procedură generală, totodată nu și-a manifestat căință sinceră și regretul față de consecințele faptelor săvârșite), - împrejurări, în baza cărora Colegiul penal concluzionează, că va fi justificată aplicarea față de Muntean Serghei a unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia.

Totodată, Colegiul penal ține cont de prevederile art.75 alin.(2) Cod penal, care indică, că pedeapsa închisorii este o formă excepțională de pedeapsă, care se aplică doar în cazul în care gravitatea infracțiunii şi personalitatea inculpatului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoarea. Respectiv, rezultând din categoria și gravitatea infracțiunii comise, de atitudinea inculpatului față de consecințele faptelor sale, Colegiul penal conchide că este oportună aplicarea față de Muntean Serghei a pedepsei sub formă de închisoare, cu aprecierea cuantumului acesteia după cum s-a stabilit prin sentință, fiind în raport cu criteriile nominalizate supra și nefiind careva circumstanțe în sensul agravării acesteia prin majorarea cuantumului conform solicitării procurorului-apelant.

Totodată, Colegiul penal reiterează prevederile art.90^1 alin.(1) Cod penal, potrivit cărora, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele

cauzei şi de personalitatea vinovatului, faptul că pentru prima dată a comis o infracțiune gravă, la locul de trai se caracterizează pozitiv, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parţială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă, precum şi motivele condamnării cu suspendarea parţială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Față de aceste considerente, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de categoria infracțiunii comise de către inculpat, de modalitatea comiterii infracțiunii de jaf cu aplicarea în privința victimei Ceban Nicolae a violenței nepericuloase sub formă de lovituri peste corp cu pumnii și picioarele cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202321D0219 din 27 iulie 2023 *****, ce au condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată şi conform acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală ușoară, după care a sustras în mod deschis de la Ceban Nicolae suma de 5000 lei și a aplicat în mod eronat pedeapsa suspendarea condiționată a executării închisorii conform dispozițiilor art.90 Cod penal.

Colegiul penal consideră, că instanța de fond nu a apreciat obiectiv circumstanțele comiterii infracțiunii, care evident nu denotă oportunitatea suspendării întregului termen de pedeapsă pentru inculpatul Muntean Serghei, or, acesta a comis o infracțiune care potrivit prevederilor legale și anume a art. 16 alin. (4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave.

De rând cu cele menționate, Colegiul penal atestă ca fiind pripită concluzia instanței de fond care reținând că deși inculpatul Muntean Serghei a fost sancționat contravențional de 5 ori potrivit cazierului contravențional, potrivit revendicării anterior nu a fost în conflict cu legea penală, la fel deși nu este angajat în câmpul muncii, la evidența medicilor psihiatru și narcolog nu se află, lipsa circumstanțelor agravante conform art. 77 Cod penal, totuși nu a ținut cont de așa circumstanțe cum ar fi: lipsa unei recunoașteri a prejudiciului material cauzat prin infracțiune victimei, modalitatea comiterii infracțiunii cu aplicarea în privința victimei Ceban Nicolae a violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea acestuia, totodată cauzându-i și un prejudiciu material în mărime de 5000 lei prin deposedarea deschisă a victimei (circumstanțe asupra cărora instanța nu s-a expus nici într-un mod), mai mult eronat reținând în calitate de circumstanță atenuantă în

conformitate cu art. 76 alin. (1), lit. a) Cod penal săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni grave, în acest sens legiuitorul prevăzând doar ” *a) săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave”*, chestiuni și circumstanțe ce au determinat aplicarea nejustificată față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal.

Astfel, ținând cont de prevederile menționate, reținând circumstanțele comiterii infracțiunii imputate în temeiul art. 187 alin. (2) lit.e) Cod penal, modalitatea comiterii, consecințele acesteia și atitudinea inculpatului, Colegiul consideră, că nu este rațional ca inculpatul să execute întreaga pedeapsă cu închisoarea în instituție penitenciară după cum a solicitat procurorul, considerând oportună și obiectivă suspendarea parțială a executării pedepsei aplicată lui Muntean Serghei, acesta urmând să execute 2 (doi) ani 6 (șase) luni din pedeapsa stabilită în instituție penitenciară de tip semiînchis, executarea celeilalte părți din pedeapsă stabilită - 2 (doi) ani 6 (șase) luni, urmând a fi suspendată condiționat pe perioada de probațiune de 3 (trei) ani, cu condiția ca în perioada de probațiune menționată Muntean Serghei să nu comită o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

Colegiul penal consideră, că individualizarea și stabilirea unei astfel de pedepse este proporțională faptei comise de către Muntean Serghei, echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, pedeapsă pe care inculpatul urmează să o execute parțial în penitenciar de tip semiînchis, cealaltă parte executând-o condiționat, respectând condițiile probațiunii. Colegiul consideră, că pedeapsa aplicată prin prezenta decizie inculpatului Muntean Serghei, precum și modalitatea executării acesteia este în coraport cu gravitatea faptei comise și personalitatea inculpatului.

În opinia Colegiului pedeapsa astfel cum a fost stabilită, va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar în condițiile prezentei spețe, la moment corectarea lui Muntean Serghei în condiții nonprivative de libertate este imposibilă, acesta prezentând un pericol social pentru societate rezultând din categoria, caracterul faptelor antisociale și valorilor prejudiciate, acest pericol putând fi prevenit numai prin stabilirea față de acesta a unei pedepse penale sub formă de închisoare, care parțial urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, cealaltă parte urmându-i a fi suspendată condiționat.

Ce ține de solicitarea apelantului cu privire la încasarea de la inculpatul Muntean Serghei a cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei, Colegiul penal nu se va expune or, prin sentință acestea au fost încasate.

La fel cu privire la dezacordul procurorului cu sentința instanței de fond în latura admiterii parțiale a acțiunii civile înaintate de partea vătămată, Colegiul penal va pleda pentru menținerea sentinței instanței de fond în această latură, care reținând concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, obiectiv a concluzionat cu privire la existența unei acțiuni ilicite a inculpatului care a provocat prejudicii materiale, a legăturii de cauzalitate între fapta inculpatului şi prejudiciul cauzat părții vătămate, precum şi cu privire la vinovăția inculpatului.

În vederea valorificării cuantumului prejudiciului material solicitat în mărime de 11 823.63, drept probe au fost anexate un şir de bonuri de plată, dintre care unele sunt ilizibile, astfel instanța cert constatând că bonurile de plată anexate, includ careva tranzacții de achitare, însă nu au fost prezentate probe care să demonstreze necesitatea acestor achitări şi nu este clar din aceste bonuri ce anume a fost procurat, circumstanțe care coroborează cu prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit căror la speță s-a impus admiterea, în principiu, acțiunii civile cu privire la repararea prejudiciului material produs prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Colegiul va susține poziția instanței de fond care în urma unei analize a circumstanțelor cauzei, conducându-se de prevederile art. 2037 Cod civil, a ajuns la concluzia de a acorda părții vătămate, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 20 000 lei, la stabilirea cuantumului cărui obiectiv s-a ținut cont de caracterul şi gravitatea faptei comise de inculpat, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, de măsura în care despăgubirea acordată poate aduce o satisfacție echitabilă părții vătămate, prin urmare, instanța just a reiterat că diferența solicitată în acest capăt de cerere este neîntemeiată, ea nefiind deplin argumentată, din care instanța a și admis parțial acțiunea civilă în această parte, or suma de 30 000 lei invocată este disproporțional de mare.

Obiectiv s-au reținut și prevederile art. 2033 alin. (1) Cod civil, potrivit căror în cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lângă repararea prejudiciului patrimonial și celui moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însăși vătămare (prejudiciul biologic).

În speță, instanța de judecată a considerat corect că sunt întrunite toate condițiile stabilite prin lege pentru repararea şi a prejudiciului biologic suferit de partea vătămată Ceban Nicolai în urma infracțiunii, astfel solicitarea respectivă găsind-o parțial întemeiată, care a fost admis oportun prin încasarea cu titlu de prejudiciu biologic a sumei de 20 000 (douăzeci mii) lei.

Corect s-a reținut și faptul, că pentru acordarea asistenței juridice partea vătămată a achitat suma de 5000 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată seria DAA49165609 din 17 mai 2024, astfel, având în vedere contribuția avocatului la soluționarea cauzei, care a participat în instanța de judecată, complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, timpul şi munca depusă de avocat, obiectiv și legal s-a considerat că cuantumul onorariului în sumă de 5 000 lei, este justificat din punct de vedere al necesității, rezonabilității ca mărime și respectiv just s-a ajuns la concluzia de a admite solicitarea părții vătămate cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, încasându-se din contul inculpatului Muntean Serghei cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Cu referire la solicitarea procurorului referitor la acțiunea civilă Colegiul penal relevă că pe lângă poziția corectă expusă de instanța de fond în acest aspect, urma să se expună și partea civilă, care potrivit materialelor cauzei nu a contestat sentința instanței de fond.

Sumând cele expuse supra, Colegiul consideră oportun de a admite apelul procurorului sub aspectul expus supra cu privire la modalitatea de executare a pedepsei penale sub formă de 5 ani închisoare stabilit prin sentința instanței de fond, care just a stabilit nu doar stabilirea acesteia la limita minimală prevăzută de legiuitor, ci și posibilitatea neaplicării pedepsei complimentare sub formă de amendă, coroborând normele legale cu circumstanțele de drept și de fapt constatate și reținute la cauză.

În conformitate cu art. 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul procurorului în Procuratura raionului Șoldănești, Vasile Botnarenco, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27 decembrie

2024, se admite, sentința în cauză se casează în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Muntean Serghei se consideră condamnat în baza art.187 alin. (2) lit.e) Cod penal la pedeapsa închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, fără amendă.

În temeiul art.90^1 alin.(1) Cod penal, Muntean Serghei urmează să execute 2 (doi) ani 6 (șase) luni din pedeapsa stabilită în penitenciar de tip semiînchis, executarea celeilalte părți din pedeapsă stabilită - 2 (doi) ani 6 (șase) luni, se suspendă condiționat pe perioada de probațiune de 3 (trei) ani, urmând ca în perioada de probațiune menționată Muntean Serghei să nu comită o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

Termenul executării pedepsei închisorii stabilite lui Muntean Serghei, necesită a fi calculat din momentul reținerii numitului.

În rest, în latura acțiunii civile, cheltuielilor judiciare se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la 29 mai 2025.

Președintele ședinței, judecător: Ghenadie Liulca

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache